

IEDZĪVOTĀJI VAR ROSINĀT PAŠVALDĪBAI SAVU IDEJU ĪSTENOŠANU

27. februārī Vaboles Kultūras namā notika iedzīvotāju forums "Līdzdalības budžets", ko sadarbībā ar Augšdaugavas novada pašvaldību rīkoja biedrība "Augšzemnieki", bet vadīja moderators Āris Ādleris.

"Līdzdalības budžets" ir jauna programma, kas noteikta Pašvaldību likumā un attiecas uz visām Latvijas pašvaldībām. Tā ļauj iedzīvotājiem pašiem izvirzīt labiekārtošanas idejas savā teritorijā un balsojumā noteikt, kuras no tām pašvaldībai ir jārealizē.

Augšdaugavas novadā līdzdalības budžeta programma šogad izsludināta pirmo reizi, aicinot iedzīvotājus sniegt savus ideju pieteikumus. Forumā bija iespēja uzzināt detaļas par šo programmu, tās nosacījumiem un aktīvi iesaistīties savu ideju plānošanā jau laicīgi.

Uzrunājot klātesošos, Augšdaugava novada pašvaldības domes priekšsēdētāja pirmais vietnieks Jānis Proms uzsvēra, ka tikai iedzīvotāji paši vislabāk zina, kas viņiem nepieciešams savā kopienā, bet pašvaldība var palīdzēt viņu idejas īstenot gan ar līdzdalības budžeta finansējumu, gan piesaistot Eiropas projektu līdzekļus. "Katra ideja ir sava veida impulss attīstībai un mūsu novada nākotnei," teica J. Proms. "Gribu visiem novēlēt veiksmi, lai ir labas idejas, nekautrēties un piedalīties šī budžeta realizācijā."

Biedrības "Augšzemnieki" vadītāja Gunta Kivliša atzina, ka līdzdalības budžeta īstenošana ir sava veida saliedēšanās pasākums: "Mēs sanākam kopā, domājam, kas mūsu pagastos ir jāuzlabo, kas būtu jaunāks jārealizē. Šī ir viena no iespējām, kur iegūt finansiālu atbalstu."

Par līdzdalības budžeta programmas ieviešanu pastāstīja Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas pārstāvis Dāvis Melnalksnis. No 2025. gada pašvaldībām ar likumu noteikts pienākums īstenot līdzdalības budžeta programmu savā teritorijā. Līdzdalības budžets ir projektu konkurss, kurā iedzīvotāji vecuma no 16 gadiem vai NVO var sniegt savas projektu ieceres pašvaldībai, kas izvērtēs – to realizācijas iespējas un pozitīva atzinuma gadījumā nodos iedzīvotāju balsošanai. Projektu iesniegšana un balsošana norisināsies geolatlviija.lv mājaslapā, atbalstu sniegs pašvaldību klientu apkalpošanas centru darbinieki, ja tāds būs nepieciešams. Projekti, kas pagastu apvienību ietvaros saņems lielāko iedzīvotāju

atbalstu, tiks realizēti – to veiks pašvaldība.

Pērn valstī kopumā platformā geolatlviija.lv iesniegtas 634 projektu idejas, balsojumā piedalījās 60 875 balsotāji.

Savā pieredzē dalījās Gulbenes novada pašvaldības domes deputāts Jānis Barinskis, kurš jau 2019. gadā, tolaik būdams Gulbenes novada Attīstības un projektu nodaļas vadītājs, savā pašvaldībā iekustinājis ideju par līdzdalības budžeta ieviešanu. Jau pirmajā projektu konkursā 2020. gadā tika iesniegtas 45 idejas, no kurām īstenotas piecas. Vienam projektam maksimālā summa bija 20 000 eiro, bet kopumā līdzdalības budžetam bija atvēlēti 110 000 eiro. Pirmajā balsojumā piedalījās vairāk kā 6000 iedzīvotāji. Balsošana sākotnēji notika uz skrejlapām, vēlāk pašvaldības izveidotā vietnē, bet tagad notiek kopējā platformā. Ar katru gadu turpmāk aktivitāte atšķirās, iesniegto projektu kļuva mazāk, gan pašvaldība, gan kopiena guva pieredzi. Pērn iesniegtas 32 projektu idejas, no kurām īstenotas tiek četras, paredzot maksimālo summu vienam projektam 35 000 eiro. Projektu pieteikumu izvērtēšanā tiek iesaistītas arī attiecīgā pagasta iedzīvotāju padomes. Jānis Barinskis aicināja klātesošos droši iesniegt savas projektu ieceres un nebaudīties no konkurences, jo iesniegtie projekti ļauj arī pašvaldībai veidot izpratni par iedzīvotāju vajadzībām.

Biedrības "Mālpils iedvesmo" vadītāja Kristīne Jonīte-Jurkēviča dalījās pieredzē, kā viņa pēc pārceļšanās no Rīgas uz dzīvi Mālpilī saņēmusies mesties sabiedriskajā darbībā un aktīvi izmanto iespēju piesaistīt līdzdalības budžetu dažādu ideju īstenošanai. Siguldas novadā līdzdalības budžeta programma

darbojas kopš 2023. gada un jau gūta zināma pieredze, lai var dalīties pieredzē ar citiem novadiem. Šogad Siguldas novada līdzdalības budžetā ir plānoti 81 187 eiro, par kuriem tiks īstenoti trīs projekti, kas iedzīvotāju balsojumā visvairāk atbalstīti – "Skatītāju tribīnes Depo laukumā", "Mālpils stadiona labiekārtošana un attīstība" un "Strūklakas rekonstrukcija Lēdurgas centrā". Kristīne Jonīte-Jurkēviča dalījās pieredzē, kā vislabāk uzrunāt potenciālos balsotājus, izmantojot visus iespējamus līdzekļus – WhatsApp grupas, dažādas video reklāmas, uzrunāt kaimiņus, iesaistīt iedzīvotāju padomi.

Arī Augšdaugavas novada iedzīvotājiem šogad ir iespēja iesniegt savas projektu idejas, kas jāpaveic līdz 30. martam. Summas gan nav tik iespaidīgas, kā citos novados, toties ir iespēja īstenot pa projekta idejai katrā pagastu apvienībā. Augšdaugavas novada pašvaldības vecākā komercdarbības speciāliste Aiga Vaitkuna uzsvēra, ka gadījumā, ja šogad viss līdzdalības budžets netiks apgūts, tas uzkrāsies un nāks klāt nākamā gada līdzdalības budžetam. Viņa aicināja iedzīvotājus aktīvi izmantot šo iespēju un pieteikt ne tikai infrastruktūras uzlabošanas projektus, bet arī idejas dažādu pasākumu rīkošanai, kā arī aicināja jauniešus iesaistīties ar savām idejām.

Foruma laikā notika arī "Ideju darbnīca", kurā tās dalībnieki varēja izmēģināt uzģenerēt dažādas idejas un mācījās tās publiski prezentēt.

Pasākums notika projekta "No vārdiem uz darbiem: par aktīvu sadarbību starp Augšdaugavas novada iedzīvotājiem un pārvaldi" (Nr. 2026.LV/NVOF/MIC/034/L11) ietvaros. Pasākumu finansiāli atbalsta Sabiedrības integrācijas fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem.

Teksts, foto: Inese Minova

Kultūras, tūrisma pasākumi aprīlī

KULTŪRA ■

AMBEĻU PAGASTS

- 5. aprīlī 14.00** Ambeļu Kultūras namā (vai pie Kultūras nama) Lieldienu pasākums "Lielā diena rotājas, es tāi līdzī liksmojos..."
- 20.00** disko balle ar DJ Gati
- 17. aprīlī 18.00** Ambeļu Kultūras namā Ilūkstes Kultūras un mākslas centra amatierteātra "Tādi esam!" pirmizrāde "Žagatu tirgus noslēpumam"

BIĶERNIEKU PAGASTS

- 16. aprīlī 12.00** Biķernieku Kultūras namā Naujenes apvienības amatiermākslas kolektīvu Lieldienu tikšanās pēcpusdienā. Svētku koncerts, Lieldienu spēles, rotaļas un konkursi

BEBRENES PAGASTS

- 1. aprīlī 15.00** Bebreņu Kultūras namā Ēnu diena un Dialoga apļi – Bebreņē
- 5. aprīlī 16.00** Bebreņu Kultūras namā Lieldienu koncerts sadarbībā ar Bebreņu jauniešu domi "Kas notiek, tas notiek - aprīļa joki galvā"
- 12. aprīlī 10.00** pārgājiens "Bebrenes un Dvietes putnu" salidojums Zariņu salā" Tikšanās vieta Bebreņu Kultūras nams. Dalības maksa 3 EUR
- 17. aprīlī 17.00** Dabas parka "Dvietes paliene" informācijas centrā "Gulbji" izziņošas nodarbības "Savvaļas aptieka". Informatīvas un praktiskas nodarbības kopā ar zāļu sievu un stāstnieci Līgu Reiteri. Dalības maksa 10 EUR
- 25. aprīlī 16.00** Bebreņu Kultūras namā Bebreņu amatierteātra "Variants" izrāde Monika Zīle "Džentlmenis ar pannu"
- Katra mēneša ceturtdienās 18.00 Bebreņu Kultūras namā - galda spēļu vakari
- Katra mēneša trešdienās 18.00 Bebreņu VP vidusskolas sporta zālē - sporta spēļu vakari.

DEMENES PAGASTS

- 5. aprīlī 11.30** pie Demenes Kultūras nama "Svinēsim Lieldienu kopā"

DVIETES PAGASTS

- 5. aprīlī 14.00** Dvietes Kultūras namā Lieldienu koncerts "Pavasaris skan". Piedalās Dvietes amatiermākslas kolektīvi, Špožu Mūzikas un mākslas skolas kolektīvu ansamblis "Dzirksteļeite"
- 11. aprīlī 17.00** Dvietes Kultūras namā Anša Atoala Bērziņa grāmatas prezentācija
- 12. aprīlī** Pārgājiens "Bebrenes un Dvietes "Putnu" salidojums Zariņu salā" Pulcēšanās 10.00 pie Dvietes Kultūras nama. Dalības maksa 3 EUR. Saziņai tālr. 26170207 (Evelīna)

EGLAINES PAGASTS

- 19. aprīlī 16.00** Eglaines Kultūras namā Augšdaugavas novada Kultūras centra "Vārpa" jauktā kora "Latgale" koncerts, veltījums Lašu baznīcas 220. gadadienai

ILŪKSTE

- 2. aprīlī 15.00** Ilūkstes Kultūras un mākslas centrā Bebreņu rokdarbu kopas "Māra" izstādes "Pilna Māras istabiņa" slēgšana, tikšanās ar amata prasmju meistārem un iespēja iegādāties viņu darbus
- 5. aprīlī 11.00** Ilūkstes Kultūras un mākslas centrā un tam piegulošajā teritorijā "Jautrās Lieldienu": rotaļas, atrakcijas, radošās darbnīcas, tējas namiņš un saldais tirdziņš
- 5. aprīlī 14.00** Ilūkstes Kultūras un mākslas centrā ģimenes piedzīvojumu komēdija "BUM". Biļetes cena 3,00 EUR

11. aprīlī 17.00

- Ilūkstes Kultūras un mākslas centrā Pūtēju orķestra "Sēlija" 20 gadu jubilejas koncerts "Divdesmit gadu mūzikas stāsts" Koncertā uzstājas Ilūkstes Pūtēju orķestris "Sēlija", Staņislava Broka Daugavpils Mūzikas vidusskolas audzēkņi un pedagogi, Viesītes Kultūras centra "Sēlija" pūtēju orķestra grupa
- 18. aprīlī 16.00** Ilūkstes Kultūras un mākslas centrā Latvijas meža darbinieku viru kora "Silvicola" koncerts "Dziesma pavasara vējā"
- Katrā mēneša piektdienās 15.00 Ilūkstes Kultūras un mākslas centrā galda spēļu pēcpusdienas

KALKŪNES PAGASTS

- 16. aprīlī 18.00** Kalkūnē (Ķieģeļu ielā 4, 2. stāva aktu zālē) radošā darbnīca "Izkrāso savu puķu podu". Pieteikšanās pa tālr. 27095164
- 25. aprīlī 11.00** Raiņa mājā Berķenelē Amatu prasmju darbnīcā Klēts "Satiec savu meistaruru Berķenelē". Dzijas krāsošana ar sēnēm, mikoloģe Diāna Meiere

KALUPES PAGASTS

- 25. aprīlī 10.00** Kalupes pagasta parkā akcija "Peoniņu dobes veidošana un stādīšana" kā piemiņa uz Sibīriju izsūtītajiem. Peoniju stādi, kas auga Baiku ģimenes dārzos pirms izvešanas
- 26. aprīlī 17.00** Kalupes pagasta pārvaldes ēkā "Latgales diena Kolupā" - sajūst Latgali smaržās, garšās, valodā, tradīcijās un cilvēku darbībā

LAUCESAS PAGASTS

- 6. aprīlī 13.00** Sabiedriskajā centrā "Laucesa" (vai pie sabiedriskā centra) pasākums bērniem un jauniešiem "Lieldienu sprints"

LĪKSNAS PAGASTS

- 5. aprīlī 13.00** Līksnas Muižas parkā Lieldienu aktivitātes
- 21.00** Līksnas Kultūras namā Lieldienu diskoballe
- 11. aprīlī 18.00** Līksnas Kultūras namā filma "Tumšzilašs Evanģēlijs", biļete - 3 EUR

MEDUMU PAGASTS

- 2. aprīlī 10.00** Medumu Tautas namā interaktīva Lieldienu darbnīca pirmsskolas bērniem par Lieldienu tradīcijām
- 19. aprīlī 12.00 - 16.00** Medumu Tautas namā kultūrvides veidošanas seminārs projekta "Pašu vārīta sabiedrības līme" ietvaros. Kultūras teorija un praktiska darbošanās profesionālu floristu vadībā. Projektu īsteno biedrība "Āžu miesta rezidence" ar Sabiedrības integrācijas fonda finansiālu atbalstu no valsts budžeta līdzekļiem. Saziņai tālr. 27095164 (Anita)
- 24. aprīlī 9.00** Lielās Talkas diena "Roku rokā - Latvijai!", Ēģiptes luterāņu baznīcas teritorijas sakopšana. Transports un viss nepieciešamais tiks nodrošināts. Saziņai tālr. 27095164
- 26. aprīlī 14.00** Medumu Tautas namā pavasara rotas radošā darbnīca "Pirmā pienene", akcijas "Satiec savu Meistaru!" ietvaros. Būs iespēja iepazīties ar filcēšanas pamatiem un saūsā un mitrās filcēšanas tehniku. Darbnīcu vadīs rokdarbu pulciņa "Kaleidoskops" vadītāja Diāna Mikulane. Vietu skaits ir ierobežots, saziņai tālr. 27095164

NAUJENES PAGASTS

- 6. aprīlī 13.00** Naujenes pirmsskolas izglītības iestādes "Rūķītis" teritorijā (Alejas ielā 2, Krauja) "Lieldienu jampadracis" - kvests, svētku koncerts, gardumu tirdziņš, seju apgleznošana, sporta aktivitātes, radošās darbnīcas, krāšņāko olu konkurss, foto ar pasaku varoņiem, pūkaino deguntīņu pietura
- 18. aprīlī 19.00** Naujenes Kultūras centrā Pavasara groziņvakars, koncerts, izklaides programma, balle ar mūziku no grupas "Hameleoni" Eriku Budēvicu un mūziķi Indru Railu. Biļetes cena 5 EUR
- 25. aprīlī 15.00** Naujenes Kultūras centrā pasākuma "Satiec savu meistaruru" ietvaros - tikšanās ar Naujenes Kultūras centra slāvu tradīciju ansambli "Radenie" (iepaizīstīšana ar tradīcijām un kulinārā mantojuma meistarklase/degustācija)

NĪCGALES PAGASTS

- 6. aprīlī 11.00** Nīcgales Tautas namā "Pavasara skaņas Lieldienās"
- 16. aprīlī 15.00** Nīcgales Tautas namā Sēklu un stādu lološanas diena

SALIENAS PAGASTS

- 11. aprīlī 12.00** Salienu Kultūras namā "Krāsainās olas un spārnotie draugi" - amatiermākslas kolektīvu Lieldienu svētku koncerts, radošās aktivitātes, tirdziņš
- 23. aprīlī 10.00** Salienu Kultūras namā Izglītojoša lekcija par putniem "Putnu balss un cilvēki, kas tās dzird"

SVENTES PAGASTS

- 5. aprīlī 15.00** pretī Sventes Tautas namam Lieldienu Sventē, piedalās Sventes pagasta vidējās paaudzes deju kolektīvs "Ezerzvani" un Kalkūnes pagasta vokālais ansamblis "Pērlis"

SUBATE

- 5. aprīlī 13.00** Lieldienu pārgājiens. Pulcēšanās pie Subates Kultūras nama.
- 11. aprīlī 15.00** Subates Kultūras namā Vācu kultūrballe

ŠĒDERES PAGASTS

- 5. aprīlī 13.00** Šēderes Kultūras nama Zālajā pagalmā Lieldienu svinēšana. Rotaļas, olu ripināšana, zaķu sacensības, praktiska darbošanās
- 11. aprīlī 12.00** Šēderes kultūras namā koncerts "Bērni sasauca pavasari". Piedalās Ilūkstes Raiņa vidusskolas deju kolektīvs "Ance" (1.-2.kl. un 3.-4.kl.), Ilūkstes bērnu un jauniešu centra pop-grupa "Varavīksne"
- 17. aprīlī 17.30** Šēderes Kultūras namā "Pasaku vakars bērniem": lasīšana, darbošanās ar diegiem

TABORES PAGASTS

- 5. aprīlī 15.00** Tabores Sabiedriskā centra āra teritorijā "Gašās Lieldienu - prieks visai ģimenei!"

VABOLES PAGASTS

- 4. aprīlī 13.00** Vaboles "Ūtragolā" kulinārā meistarklase ar gatavošanu un degustāciju kopā ar šefpavāru Haraldu Saušu "Iedejas Lieldienu galdam", biļetes cena 10 EUR, pieteikšanās pa tālr. 26024580
- 26. aprīlī 14.00** Vaboles Kultūras namā XXII Starptautiskā Tautas Muzikantu saietā koncerts